

III. PEDAGOG

3.1. TREŚĆ MATERIAŁU

Ludzkie postępowanie jest uzależnione od bardzo wielu czynników. Dojrzałe osoby nie powinny postępować wbrew sobie i swojemu sumieniu, jednak niejednokrotnie tak się właśnie dzieje. Czasem jest to spowodowane ostracyzmem społecznym, przekładaniem przyjemności ponad prawdę i obowiązek czy chęcią przypodobania się innej osobie. W ostatecznym rozrachunku każdy jest odpowiedzialny za swoje własne czyny. Należy o tym pamiętać. Postępując zgodnie z własnym wewnętrznym głosem i podążając ścieżką dobra i sprawiedliwości zawsze nasze uczynki zostaną wynagrodzone.

3.2. LITERATURA WYBRANA Z KOMENTARZEM

3.2.1. A. Czechow, *Kameleon*, [online:] <https://wolnelektury.pl/katalog/lektura/kameleon.html> [dostęp: 08.11.2018].

Wstęp

Bohaterem opowiadania Antona Czechowa jest Oczumielów, urzędnik w Carskiej Rosji. Jego charakterystyczną cechą było to, że bardzo szybko zmieniał zdanie, nawet diametralnie. Było to uzależnione od sytuacji w jakiej się znajdował. Zawsze jego poglądy były uzależnione od korzyści jakie mógł uzyskać. Wszystkie decyzje Oczumielów podejmował tak, aby przypodobać się swoim zwierzchnikom.

Cytat

„– Z jakiej przyczyny to wszystko? - zapytuje Oczumielów, wciskając się w tłum. – Co wy tu robicie? Po co ten palec?... Kto krzyczał?

– Idę sobie, Wasza Wielmożności, nikogo nie czepiam... – zaczyna Chriukin, kaszląc w kułak – z Mitriem Mitriczem wedle drzewa, a wtem, nagle, ten podły, ni stąd, ni zowąd, cap za palec. Jestem, za przeproszeniem, człowiek pracujący... Robotę mam drobną. Niech mi teraz zapłacą, bo ja tym palcem może przez tydzień nie będę mógł ruszyć... Tego w prawie nie ma, żeby znosić od byle stworzenia... Jeżeli każdy będzie kąsał, to lepiej nie żyć na świecie.

– Hm!... Dobrze... – mówi Oczumielów, surowo kaszląc i marszcząc brwi. – Dobrze... Czyj to pies? Ja tego nie daruję. Ja wam pokażę, co to znaczy tak rozpuszczać psy! Czas nareszcie zwrócić uwagę na tych panów, którzy nie chcą się stosować do przepisów. Jak na niego, łajdaka, karę nałożę, to zobaczy, co znaczy pies i inny tego rodzaju błędny zwierz. Ja go nauczę!...

Program wychowawczy > Klasa VI > Wartość XVIII > Wartość czynu ludzkiego

Jeldyrin - zwraca się przodownik do posterunkowego - dowiedz się, czyj to pies i pisz protokół! A psa trzeba zgładzić! Bezwzględnie! Na pewno wściekły... Czyj to pies, pytam się?

– To, zdaje się, generała Żygałowa – mówi ktoś z tłumu.

– Generała Żygałowa? Hm... – Jeldyrin, zdejm ze mnie palto... Strasznie gorąco. Zapewne na deszcz. Tego tylko nie rozumiem, jak ten pies mógł ciebie ugryźć? – zwraca się Oczumielow do Chriukina. – Czyż on może dosięgnąć do palca? On jest mały, a z ciebie – ot jaki drab! Prawdopodobnie skaleczyłeś sobie palec o gwóźdź, a potem przyszła ci myśl do głowy, żeby zarobić na tym interesie. Znany jesteś! Znam was, czorty jedne!”

Podsumowanie

Powyższy fragment opowiadania *Kameleon* świetnie ilustruje postawę osoby, która nie kieruje się sprawiedliwością ani własnymi przekonaniem. Oczumielow co chwila zmienia decyzję, gdy na światło dzienne wychodzą nowe fakty. Aby nie narazić się generałowi całkowicie zmienia swoje postępowanie, co czyni na niekorzyść pokrzywdzonego. Bohater opowiadania postępuje wbrew swojemu sumieniu, aby przypodobać się innemu człowiekowi.